

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Bjovalfs Drape eller det af Hr. Etatsraad Thorkelin 1815 udgivne angelsachsiske Digt

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 208. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_306_11-txt-shoot-idm166/facsimile.pdf (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

lige Kvad. S det jeg da haade til Skjalden og Abelmanden gientager Ranholvs Ærb til Johan Friis:

Nec tu carminibus nostris indictus abibis
— canitis sparse decente caput.

haaber jeg her at kunne vise, at jeg gjorde vel i, ikke at forhaste mig, og ligeledes i, ikke at opsette, hvad jeg her gør, til Sagens Uddrag.

Ikke vil jeg her minde om den Strib, jeg i Anledning af det gamle Digt, uwillig farde med Oldingen, som udrev det af den mørke Stemsel, hvori det giennem saamange Aachhundreder henslaae og hensmildrede, men minde maa jeg om de Rets, tilsler til den magre og urigtige Indholds-Liste i Literatur-Tidenden, jeg dengang gaar (Akbhs Skilderie 1815 No. 60-66) som Noget man havde gjort vel i, ikke at overse, og som kan tjene til at vise, hvormeget videre jeg siden den Tid er kommet med Digtets Forklaring. Med en Varme, som kun hon kender, der veed hvad det er, fra Barnsbeen at sisse doglig Konsf. Fortid og Fædrelandet, satte jeg mig hen at lytte til det gamle Kvad, hvis Lunge Tidens Haand saa saare havde lammet, og hvis Lungemaal var mig saa ubeklindt, som en nær Paazkrende vi aldrig har set, men som kendetil ligner en elset Moder, kan være os; og det var da

ikke underligt, at jeg med levende Harms betragtede, og med heftig Uvillie emtalde hvad jeg ansaæ for Mishandling af saa elset en Gienstand; men forbausen maa jeg end over den Dristighed, hvoretmed jeg vorbede at gribe Pennen i denne Sag, at prove paa en rimet Oversættelse af Indledningen, og lave en saadan af det Hele, som jeg endnu ikke kunde mere end skrive i sine yderste Omrids. Ikke desmindres vorbede jeg det, vorbede ei blot at gjøre Almennebden et Loft, der ikke var nogen Rimelighed for at jeg kunde holde, thi det vilde her ikke sige flort; men at forpligte mig til dets Opfyldestelse paa en Maade, som gjorde mig den til en Samvittigheds-Sag. Det var nemlig den danske Abelmand, der satte sin Øre i, at de gamle Ranhäurers, Friers og Kaaseks jus patronatus, der ei, som ellers sædvanlig i vores Dage, bestaaer i at tage, men at give Tiende, det var den Mand, som Historien sikret vil stille ved alle sine, i øvrigt hæderværdige, Titler, for at kalde ham Videnskabeligheds emme Pleie-Hader, det var, for at tale i den Tids Sprag Abelmanden tilhører, ærlig og velbydig Mand og Strenge Ridder, Hr. Johan Bülow til Sandeumgaard, hvis gientagne Opforbringer og gavmilde Understøttelse vi klyde Digtets Udgivelse; ham

(14*)

var det, som, vidunderlig døv for det Skrael og
Skrig, der dengang vilde stemple mig, snart som,
hvad jeg ikke her vil nævne, snart som vankundig
Ekolepog og snart som en affydelig Landsfører
i Videnskabernes Rige, som, siger jeg, desvagtes,
enskede det gamle Digt oversat af mig, og Hjem
jeg lovede det under Betingelser, som kun en
saadan Adelsmand ei fortærnedes over, og som
han, jeg kunde næsten sige, var alt for viligt til at
indkomme, i det mindste var jeg nørt ved at on্স্টে
han havde været det mindre, thi det tolige Øvere
leg bragde mig til næsten at fortryde Loftet, jeg
saa dristig, hæstad ubefindig, havde gjort. Hvad
der end mere bidrog til at forøge min Angstelighed
var, at jeg, uden at løse Arbeidet til en bestemt
Tid, dog havde angivet en saadan, et halvt Aar,
som havd jeg behovede til det, og derved valt en
Forventning, der var mig umueligt at opfylde.
Imidlertid, havde jeg med en Mand at gøre, der
ei kiender anden Afsløsning fra et Lofte end Opfyl-
delsen, saa var han tillige den Mand, der ved, at
Tid i Landens Rige er et eget Begreb, og at Land-
der hænge ei i Kløkke-Strangen, saa at, hvis
jeg ligesaa let kunde tilfredsstillet mig selv som
ham, vilde Øpholdet ei volgt mig mindste Uro.
Dog, ogsaa Uro er, som Ave, god, naar den

Kommer i Tide, bet maa jeg ogsaa ved denne Kælighed
hæf sande, thi uden hint besemte Lofte vilde
uden tvivl Diget albrig blevet oversat ved mig, og
var end dette mere ligegyldigt, end jeg kan antage,
haa vilde, uden det, neppes heller de mange Unders-
sogelser fundei Sieb, som ei kan være mig ligegyldige,
om be endog af andre ansess verfor. Doven
er jeg egenlig ikke, men af Naturen, som Sallands-
far og halspoetisk Rover, magelig i høieste Grab,
saa kun Begæring eller ufravigelig Pligt: Hans-
den eller Svøben over Hovedet, kan drive mig til
smaalig at giennemlede og udsuge de langtrukne,
Liebsommelige, aandlige Bøger, hvori de fleste
Kundskaber ret bogstavelig ere indsluttede, ja ligge
som Misidædere i Bolt og Tern, eller staae, som
Tantalus, med basebe Læber i Vand til Halsen.
I Estvers-Rusen, det vil sige, det første Par
Maanedere, var mig Intet for suurt, intet saa lieb-
sommeligt, at det jo blev underholbenbe, naa jeg
derved opdagede selv kun et ubetydeligt Træk hos
den for mig hæforede Skionheb, og jeg tor sige at
mine Bemærkninger i Skilderiet (især Forsvaret
No. 70-72) vidne om Fremskribt, kun en sterk be-
geistret Bild gjorde mulige; men enhver Muus, selv
den aandigste, uddampet i Stovet, og intet af lig-
vende Ting er vel vankeligere, end, naar man seer

en Skittelese saae opslæret for sig, set sig i Stand til at male den livlig i alle sine Hovederæk, da, for Kritikakleres og Smaatings Skyld, at pine sig med smaalig Grandstning og Priskning; mig er det i det mindste umuligt, naar ikke enten Gienstander siensyntig vedkommer Mennessets højere Bestemmelser, eller et ubedøeligt Lofte binder mig. Vel kunde jeg taget mig Tingen en Heel Deel lettere, ved, uden at bryde mig om Smaating og Indvolds dinger, kun at holde mit Lofte med en, i Hovedsagen tro, og i der Hele livlig, Lignelse af det gamle Digtterværk, men deels er min Kærlighed til His storin for stærk til strax at afferde en Undersøgelse, naar jeg har fundet, eller seor jeg ikke kan finde, hvad jeg nærmest sagde, naar jeg dog finder noget, som griber og glæder mig, deles troede jeg at skynde den Afskramd, der, imod Strommen, modte mig med hædrende Tillid, et Hensyn paa Tidens Smaahedsaand, som jeg ellers pleier at gaae forbi. Logger man dette sammen, og har man noget Begreb om, hvad det et at staaes med en hyllet, fejfulds Text af et Digt, hvis Indhold ligger næsten ganzke udenfor den bekendte Historie, og til hvis Tongesmaal at forståe, man her har saa faa og usuld somme Hjælpemidler, da skal man vist ikke undres over, at der lovede Arbeide endnu ei er kommet,

men ansæt bet for al Ære værd, om det nu kan komme med det første, thi egenlig er et saadant Arbeide dog en Slags Kamp med Dragen om Dib-tids Richobier, hvori man omfonst haaber at seire fuldig, og trænger til mangt et Pusferum, for at udføre den saavidt med Held, at man faaer hvad man kan bære, og baner Vej for hvom dee vil følge efter. Saavigt meende jeg omtrent at være kommet sistte Erfaraar, og agtede da at gøre Pinen fort, men een Vanstelighed var der, som jeg saa, aden at kunne have, og som virkelig forurologede mig, og den bestod deri, at jeg saae Verken havde mange flere Brost, end dem der saae Præfik for, der maatte jeg giætte mig frem, kunde mangensteds ei engang selv blive vis i min Sag, og hvor jeg var der, dog ei bevise jeg havde Det, ja tæ, formedelst Kunthed i Grammatiken, ei engang sage, hvad der skulde staae, hvor jeg godt vidste, hvad det der skulde staae, maatte betyde. Dog, ben Erfaring jeg østere har gjort, men rigtig nol langt østere sporet i Historien, at naar man i Oprigtighed gior hvad man kan, da, hvis der skal gjøres meer, kommer det som af sig selv, denne Erfaring, der trods alle Indbendinger mod et Forsyn, som ikke overfeer det Mindste, netop fordi det overstar Alt, en saadan usforglemmelig Erfaring, og som jeg ikke for

meget vilde undvære, til jeg, netop paa denne Fors
leghed, Lejlighed til at gjøre. Høist uformodenlig
kom jeg nemlig i Versring med en Mand, der er
det angelsachsiske Sprog saa mægtig, som neppe
nogen i den sidste sam, ser. Aarhundreden har været
det, og som Hr. Statsraad Thorkelin havde tillabt
at benytte begge sine Afstifter. Med en sørdeles
Glæde opdagede jeg nu, at meget af hvad jeg havde
gjortet mig til, var fuldt hjemlet, adfælligt na-
turligvis gjortet feil, og at meget som jeg havde
lader staae ved sit Værk, ogsaa kunde komme bedre
i Stil, og vi besluttede nu, samlede at gennem-
gaae det Høje, og foranstaale en ny Udgave, hvor-
til han bearbeidede Texten og jeg leverede Oversæ-
telsen, medens vi gensejlig tilspiede Anmærkninger,
hvori vi ej varer enige. Beg tor troe, at vilde denne
Plan lykkedes, skulle vi leveret en Udgave, der hav-
de forøget Dannemarks Fortjenester af dette Digt,
men, som det synes, stod det anderledes skrevet i
den Bog, efter hvilken mere end Boger maae dette
sig, thi kunde de første fjorten Sange havde vi gien-
nemgaaeet, da Sprogmesterens Hovedtag kaltes ham
kort fra denne Bisag. Om Hr. Raaf finder Lejlighed til,
hvad han, under den Betingelse, lovede:
i Stockholm at bearbeide Texten, saa Udgaven dog
paa en Maade kunde komme i Stand, vied jeg

endnu ikke, og at den, sidt i sat Falb, ingenlun-
de vorde, hvad den under andre Omstændigheder
kunde blevet; et vist; men stor er alligevel den
Fordeel jeg, og, saavidt jeg kan stienne, Sagen
har vundet ved det Sammenstod. Vel er den Vægt
man lægger paa Samtale om hvad man har for, med
Folk, som har Forstand derpaa, meget forstellig,
ja man finder ogsaa i denne Henseende ret snurige
Folk mellem de Bogkæde, men jeg regner det til
en Forsfatters Lykke at kunne i Samtale faae sine
Tanker og Synsmaader prævede, og maa altsaa
dobbelt stienne paa hvad der for største Delen sjæl-
den vedefares mig. Her var det nu desuden til-
fældet, at jeg havde en i Sprogets Grammatik lange
kyndigere Mand for mig, af hvem jeg gjerne lod
mig lære, og som dørtes for sin Afreise med-
delede mig alle de forskellige Prædninger, og høist
uforsammet maatte jeg da være, om jeg ikke vildig
beklindte, at saa usuldkomment end mit Arbeide selv
nu vorde, vilde det dog, uden denne heldige Om-
stændighed, blevet det langt mere.

Aarsagen hvorfor jeg har besluttet her at give
en sammenhængende Udsigt over hele Digtet, er
deels min Urvished om, naar og hvorvidt Udgaven
kan komme i Stand, og min Agt, i manglende
Falb, for det første kun at leve den rimed Over-

